

14 februari 2023

Welkom bij de familietentoonstelling 'Sneller, beter, mooier – de vormgeving van de vooruitgang'

4 maart 2023 - 3 september 2023

In de groots opgezette familietentoonstelling [Sneller, beter, mooier – de vormgeving van de vooruitgang](#) vloeien design, kunst, natuur en techniek samen tot één pijlsnelle ervaring. Ontdek de fascinatie voor snelheid, ervaar de jacht op de milliseconde en beleef de hoogtijdagen van gestroomlijnd design!

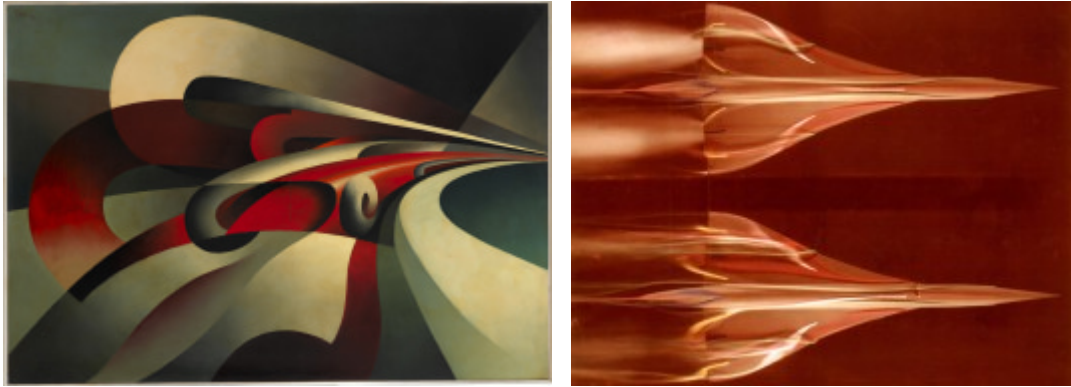

Links: La Jamais Contente, 1899. Wikimedia Commons.

Rechts: De RED Shift van Solar Team Twente. Foto: Jerome Wassenaar.

Altijd sneller, altijd beter, altijd mooier. Het design van de minste weerstand, dat is de filosofie van de stroomlijn: een van de belangrijkste ontwerpprincipes van de moderne tijd. Het concept van stroomlijning wordt razend populair in de jaren 30 van de twintigste eeuw. Op de vleugels van nieuwe ontwikkelingen in de wetenschap en industrie maken ontwerpers van de stroomlijn een symbool van de vooruitgang. Vierkante vliegtuigen van hout en textiel worden ranke reuzen van blinkend aluminium. Logge stoomtreinen worden als zilveren kogels. Auto's zijn niet langer paardloze koetsen, maar razen over de nieuwe snelwegen met hun vloeiende, gesloten vorm. En de stroomlijn vorm beperkt zich niet tot uitsluitend voertuigen.

Gestroomlijnd design verkoopt, en álles kan gestroomlijnd worden – van strijkijzers tot typemachines. In onze tijd streven we naar gestroomlijnde organisaties en is de droom van ongehinderde snelheid nog steeds terug te zien in de sport.

Links: Tullio Crali, Le forze della curva, 1930. Mart, Museo di arte moderna e contemporanea di Trento en Rovereto.

Rechts: Visualisatie van de luchtstroom langs een raket in een windtunnel. Foto via Alamy Stock Photo.

Unieke ontwerpen, spectaculaire voertuigen en bijzondere modellen

In de eerste tentoonstellingszaal verken je de geschiedenis, betekenis en toekomst van de stroomlijn. Hier vind je unieke ontwerpen en kunstwerken, spectaculaire voertuigen, sportuitrustingen en bijzondere modellen, waarvan sommige voor de allereerste keer in Nederland te zien zijn. Met een audiotour of familieboekje is het voor iedereen even interessant. Zo zie je bijvoorbeeld *La Jamais Contente* uit 1899: de eerste auto die 100 km per uur op de weg reed, en ook nog eens elektrisch was. Hoe de stroomlijnontwerpers al vroeg inspiratie uit de natuur haalden, ontdek je aan de hand van een uniek model van een onderzeeër uit 1835, een model van een zeppelin uit 1938 en een model van een oceaanstomer van de Amerikaanse ontwerpgrootheid Norman Bel Geddes.

Ook kunstenaars zijn al sinds lang geobsedeerd door snelheid en vooruitgang. Bekijk bijvoorbeeld het werk van Italiaanse futuristen als Tullio Crali, maar ook de eerste films van de gebroeders Lumière. De stroomlijn vorm wordt natuurlijk ook toegepast bij voertuigen. Zo zie je verschillende motorfietsen, een deel van een Le Mans-raceauto, een waterstofauto en de zonneauto van het Solar Team Twente.

Juist in de sport telt iedere seconde, daarom is daar de stroomlijn alomtegenwoordig. Voorbeelden daarvan in de expositie zijn een Olympische bobslee en een tijdritfiets, schaatspakken en baanwielrennershelmen, en natuurlijk het befaamde zwempak geïnspireerd op een haaienhuid, dat in 2009 verboden werd.

Links: Model van een duikboot, Antoine Lipkens, Olke Uhlenbeck, 1835 – 1840. Collectie Rijksmuseum Amsterdam.

Rechts: Zwemmende pinguïn. Foto door David Herraez Calzada, via Alamy.

Ontwerp een auto, vouw een vliegtuig en onderzoek de luchtweerstand in een windtunnel

In onze tweede zaal ontdek je met het hele gezin de techniek achter de stroomlijn, en maak je zelf gestroomlijnde ontwerpen. Bij de verschillende werkstations in het Stroomlijnlab word je uitgedaagd om zelf testjes en onderzoeken te doen, en nieuwe ontwerpen te bedenken. Combineer zelf verschillende gestroomlijnde ontwerpen tot je de perfecte auto hebt. Neem plaats op echte wielrenfietsen en voel hoe je houding bepaalt hoe hard je tegen de wind in moet trappen. Test verschillende vormen in de mini-windtunnel en onderzoek zo wat luchtweerstand precies is. Vouw een aerodynamisch papieren vliegtuigje. Haal inspiratie uit de natuur en ontwerp een supersnel dierenvoertuig. Zo stap je met het hele gezin in de voetsporen van de ontwerpers, kunstenaars en sporters die je hebt leren kennen in de eerste tentoonstellingszaal.

Links: Poster voor Loïe Fuller bij de Folies Bergère, Jean de Paleologu, 1897. Via Wikimedia Commons.

Rechts: Demonstratie van stroomlijnbekleding, 1958. Keystone Press via Alamy Stock Photo.

De stroomlijn vandaag

De tentoonstelling *Sneller, beter, mooier – de vormgeving van de vooruitgang* laat zien hoe de mens al decennialang gefascineerd is door snelheid en stroomlijnen. Met de gigantische technologische vooruitgang van de afgelopen honderd jaar is het misschien verleidelijk te denken dat de stroomlijn vandaag de dag een gepasseerd station is. Niets is echter minder waar. De zuinigste auto's zijn de auto's die weinig luchtweerstand hebben en gestroomlijnd zijn. *La Jamais Contente* (1899) laat zien dat de eerste auto's (ook) elektrisch waren en dat onze huidige Tesla's en Polestars in een lange traditie van elektrische voertuigen staan. Duurzaamheid en stroomlijning gaan hand in hand. En dat is geen nieuw inzicht. In 1922 schreef de ingenieur Paul Jaray al dat stroomlijnen niet alleen een kwestie is van stijl en snelheid, maar essentieel is voor de zuinigheid en toegankelijkheid van de auto.

‘Het grootste belang van de nieuwe carrossievorm ligt echter niet in het bereiken van hogere snelheden, of het vermogen om steile hellingen in directe versnelling te beklimmen, maar veeleer in de aanzienlijke brandstofbesparing [...]. De brandstofbesparing en de toegenomen prestaties maken de kleine auto pas echt tot wat hij moet zijn: een goedkoop vervoermiddel voor iedereen.’

Elders stelde hij dat de voorraad fossiele brandstoffen eindig was, en daarmee formuleerde hij al vroeg het duurzaamheidsargument voor laag brandstofgebruik. Niet alleen op het gebied van duurzaamheid is de stroomlijn nog steeds actueel en urgent: in ons managementvocabulaire zijn nog allerhande formuleringen en termen te vinden die eraan herinneren. Denk aan het stroomlijnen van processen en organisaties.

Links: Wielrenner Ellen van Dijk in actie. Foto door Sam Needham.

Rechts: Duikende zwemmer. Foto via Alamy Stock Photo.

Een tandenpoetspodcast, familiecolleges en Streamlinesessies

Bij de tentoonstelling *Sneller, beter, mooier – de vormgeving van de vooruitgang* is een uitgebreid contextprogramma, zowel online als in het museum. Speciaal voor deze tentoonstelling werd een tandenpoetspodcast ontwikkeld voor kinderen en hun ouders, met de meest grappige en interessante verhalen en feitjes uit de tentoonstelling. Iedere aflevering duurt 2,5 minuut: precies genoeg tijd om tijdens het tandenpoetsen op te zetten en lang genoeg te poetsen. Zo wordt dit dagelijkse ritueel een leuk en leerzaam moment. Op De Derde Verdieping, het onlineplatform van Design Museum Den Bosch, vind je achtergronden en verdieping bij de tentoonstelling. In het museum zelf zijn er maandelijks Streamline-sessies: inspirerende en interactieve lezingen waarin je meer te weten komt over de thema's van de tentoonstellingen. Bij de familiecolleges schuif je met de hele familie aan en nemen stroomlijnexperts je op toegankelijke en aanstekelijke manier mee in hun vakgebied, van supersnelle vissen tot supersonische vliegtuigen. Voor kinderen zijn er iedere maand workshops waarin ze onder andere de fiets van de toekomst kunnen ontwerpen. De gehele programmering is vanaf 4 maart te vinden op www.designmuseum.nl/agenda. Ook scholen zijn tijdens de tentoonstelling van harte welkom. Speciaal voor (Bossche) basisschoolleerlingen wordt er een compleet nieuw educatieprogramma ontwikkeld.

Met dank aan

De tentoonstelling *Sneller, beter, mooier – de vormgeving van de vooruitgang* wordt mede mogelijk gemaakt door steun van Brabant C, het Mondriaan Fonds, het Blockbusterfonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds (mede dankzij het Ahrend Fonds en het Tosca Trampoli Fonds), Fonds 21 en de gemeente 's-Hertogenbosch.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Op vrijdag 3 maart is er een perspreview in de tentoonstelling *Sneller, beter, mooier – de vormgeving van de vooruitgang*. Om 14.00 uur geven de conservatoren Timo de Rijk en Tomas van den Heuvel een korte introductie over de tentoonstelling, waarna men de gelegenheid heeft om de tentoonstelling-in-aanbouw te bekijken. Een interview met de conservatoren behoort ook tot de mogelijkheden. [Laat via dit formulier weten of u komt](#). Let op: hoewel u tijdens de perspreview een goede indruk kunt krijgen van de tentoonstelling, is deze op dat moment nog nét niet helemaal af. Wilt u de complete tentoonstelling zien? Dan bent u samen met het normale publiek welkom vanaf zaterdag 4 maart om 11.00 uur.

Beeldmateriaal is beschikbaar via www.designmuseum.nl/pers. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met mevrouw Maan Leo, hoofd marketing, communicatie en contextprogrammering van Design Museum Den Bosch via publiciteit@designmuseum.nl of 073 - 627 35 13.

Design Museum Den Bosch kijkt verder, voorbij de ontwerpen. We tonen de invloed van design op ons dagelijks leven en vertellen het verhaal erachter. We belichten de culturele betekenis en de rol van vormgeving in de geschiedenis, nu en in de toekomst.

Marketing & Communicatie
publiciteit@designmuseum.nl
0031 (0) 73 627 35 13

Design Museum Den Bosch
De Mortel 4
5211JD Den Bosch

www.designmuseum.nl
www.designmuseum.nl/pers

Geen berichten meer ontvangen van ons? [Klik hier](#).